

Tuinkrabbels

Jaargang 4, nummer 6

november - december 2014

Verenigingsblad - Amateursuindersvereniging Houtwijk de Noord

Amateursuindersvereniging
**Houtwijk
de Noord**

opgericht op 19 december 1977

Locatie verenigingsgebouw

Uithofslaan t/o nr. 32, Den Haag
Tel. 06-20144629
atvhoutwijkdenoord@gmail.com

Voorzitter

Dhr. R.A. Smit
Burg. Waldeckstraat 43
2552 TT Den Haag
tel. 070-3971079
rudolfsmit@casema.nl

Tweede voorzitter

Dhr. A. Rietvelt
Hengelolaan 444
2525 KA Den Haag
tel. 070-3294838
andrierietvelt@gmail.com

Secretaris

Mw. M.I. de Hooge
Soestdijksekade 478
2574 BZ Den Haag
tel. 06-57552784
rijkie.mdh@gmail.com of
atvhoutwijkdenoord@gmail.com

Tweede secretaris

Dhr. T.C.J. Zuidervijk
Schoutendreef 133
2542 LD Den Haag
tel. 06-20318687
theo.zuidervijk@hotmail.com

Penningmeester

Dhr. P. van der Hoeven
Koolmeesstraat 19
2623 GS Delft
tel. 06-11311164
adodh@hotmail.com

Tweede penningmeester

Mw. L. Rolff
Zeewinde 40
2673 BL Naaldwijk
tel. 06-29283748
schrappage@hotmail.com

Contributie

€ 250,00 per jaar (€ 260,- in 2015)

Bankrekening ABN

IBAN: NL43 ABNA 0974 2388 80
t.n.v. penningmeester
ATV Houtwijk de Noord te Delft

Redactie Tuinkrabbels

Mildred Steevensz
Wim Heijsteeg
Eind- en opmaakredactie:
Wim Heijsteeg

Verenigingswebsite:

www.atvhoutwijkdenoord.com
Webbeheerder:
Hanne Giezeman

Mijnheer de Voorzitter...

door Ruud Smit

'Frustratie op uw tuin?'

Dit wordt mijn laatste geschrift voor ons verenigingsblad van 2014. Ik weet niet of het de eindredactie nog lukt om voor de jaarwisseling het blad nog af te krijgen, anders is dit mijn eerste geschrift voor 2015. Ik wens op voorhand een ieder heel gezellige kerstdagen toe en een heel voorspoedig 2015.

Achter ons ligt een roerig 2014 met diverse wijzigingen in het bestuur en gelukkig ook toevoegingen. Er kwamen diverse tuinen vrij, die blij toe ook weer snel werden uitgegeven. Helaas zijn er nog steeds leden die menen dat de door de leden goedgekeurde reglementen niet voor hen gelden. Dit levert een behoorlijke frustratie op bij diegenen die zich wel aan de afgesproken regels houden. Jammer is het dat niet iedereen beseft dat die regels voor alle tuinleden van toepassing zijn.

Ik schei uit met zeuren want er was ook genoeg om met plezier op terug te kijken. Zoals de gehouden bijeenkomsten waar al dan niet bij gegeten of gedronken werd. Dit zijn altoos gezellige en ook sociale aangelegenheden waarbij we elkaar ook.

eens op een ander vlak leren kennen. Ik hoop dus ook dat deze trend wordt voortgezet, want behalve tuinieren is ook het organiseren van dit soort bijeenkomsten voor de vooruitgang van onze vereniging van eminent belang. Het is dan ook een bestuurlijke hoop dat door het wisselen van tuinen en tuinders bij Houtwijk de Noord, ook de toeloop naar de overige activiteiten in gang wordt gezet, zodat de voortgang hiervan wordt gewaarborgd.

Wel, het is weer op, maar als dit blad nog voor de 21^e wordt verspreid, dan hoop ik jullie te zien op de kerstbingo op 21 december a.s.

Tot ziens maar weer,
Ruud

Een bewogen tuingeschiedenis³

Een heel ander verhaal van een beginnend moestuinier

Een ruime vergoeding?

'Het voorjaar nadert met rasse schreden, ik kan nog niks beginnen. Kleihompen liggen overal over mijn tuin verspreid. Al gravend worden tegels en lage kas weer opgespoord'. Zo eindigde ik vorige keer mijn lijden als beginnend moestuinier. Ik vervolg mijn 'horror' story over de afwikkeling.

Waar zal ik beginnen. Het lachen vergaat me. Van die prachtige grond in het najaar is niets meer terug te vinden. De oude heer Spaans zou er

een hartverzakking aan hebben overgehouden als hij nog eigenaar geweest zou zijn.

COMMISSIES

Inkoop, winkeltje en materiaalbeheer

Jan Scherpenzeel

Bouw en taxatie

André Rietvelt
Jan Scherpenzeel
Wim van Vloten

Tuincontrole

Theo Zuidervijk
Piet Boers
Wim Heijsteeg

Onderhoud pomp

Gerard de Cock
Jan Scherpenzeel

Lief en Leed

Jolanda v.d. Hoeven

Kascontrole

Jan de Vreeden
Toos Sies
Vacant (res.)

Kantinebeheer

Ruud Smit

Activiteiten

Bianca en Wim van Vloten

KORTE INHOUD

- 1 'Frustratie op uw tuin?'
- 1-2 Bewogen tuingeschiedenis³
- 3-7 Korte Krabbels, artikelen komen uit diverse media
- 7 Contributiebetaling 2015
- 9-10 In gesprek met H. en T. Sies
- 10-11 Mijn moestuin en ik¹²
- 12-13 Stadslandbouw²
- 13 Kids op Dreef
- 15-16 Kruiwagen bij Kerstbingo
- 17 Beknopt bestuursverslag

De volgende Tuinkrabbels
verschijnt eind februari 2015

Kopij vòòr 15 februari a.u.b.

Bij elke stap die ik zette, gleed ik tussen de modderkluiten. Het was net een verlate schaatsbaan. Er was geen beginnen aan. Zakken zand zijn aangesleept en bij de hompen gestort in de hoop dat het wat zou helpen met die gladdigheid. In april of mei werd het wat droger weer en nam de gladheid wat af en kon ik de kluiten opnemen en op een hoop ergens achterin de tuinen deponeren. Ik hoopte maar dat ze aan het eind van het jaar zouden stukvriezen, zodat ik die losse klei dan met tuinaarde zou kunnen mengen. Er komt echter ook hulp van de aannemer. Zal het dan toch nog goed komen?

Rechtmatig verdelen

Op een blijde zaterdagmorgen blijkt er een aantal kuub 'tuingrond', te zijn gestort, op verzoek van het bestuur, ter compensatie van de geleden schade aan de tuinen. Deze grond moest rechtmatig over de tuinen worden verdeeld. Het was wat zanderig, gelukkig zonder klei, maar mulch was het ook niet. Ik kon aan de slag met deze levenloze grond en dat was maar goed ook want ik wilde rond de zomer toch wel wat te rooien hebben. Elk wormpje die ik vond, kreeg een liefdevol plekje in die grond. Het was een wedstrijd tussen mij en de merel die in de kas broedde en zijn jongen daarmee wilde voeden. De grond, die er nu weer enigszins normaal uitzag en weer bewerkt kon worden, werd verder nog verrijkt met vele zakken tuinaarde die bij Hornbach nog voor veertig liter voor iets meer dan zestig eurocent konden worden aangesleept. Hornbach was zelf ook net in Wateringen begonnen, en had voor die prijs per zak een grote afnemer aan mij.

Waar is mijn zwarte ton gebleven

De straatmakers hadden eindelijk mijn twee tuinen bereikt, en de duin- en

spoeiwaterleidingbuizen waren onder hoofdpad en zijpaden weggevoerd. Maar waar is nou die zwarte ton met schroefdeksel gebleven die ik had ingegraven voor de watermeter. Want ook ik had me bij het bestuur gemeld en zou mijn eigen watermeter krijgen met een kraan voor stromend water in mijn huisje. Dat was toch de bedoeling.

Maar die ton bleef weg. In het zijpad naar de kantine-ingang hadden de straatmakers het pad zo erg opgehoogd dat mijn tuinhuisje dertig centimeter lager was komen te staan dan voor de ellende. Ik wist nog enigszins waar deze ton zich had moeten bevinden. Later bleek dat de grondwerkers met hun graafmachientje de hele bovenkant van de ton hadden vernield, waardoor deze vol was komen te liggen met diezelfde

kleihompen die ik al zo goed kende. Dus eerst de dertig centimeter verhoging afgraven, daarna nog verder afgegraven, en ja hoor, op zo'n zeventig centimeter worden de restanten van de ton gevonden. Die waren echter niet meer uit te graven om te vervangen door een andere ton. Goede raad was niet zo duur, of het moeten de kosten van een nieuwe ton zijn. Van deze ton werd de bodem afgezaagd en over de eerste geschoven. Niet fraai, maar afdoende voor het doel. Een gunstige bijkomstigheid: mijn watermeter zit ook veel lager dan bij de meesten, dus veel langer vorstvrij.

Padenplan

Aangezien ik nu toch met de grondverbetering bezig was, kon ik tevens het padenplan

van mijn eerste tuin gaan aanpassen. Er was nog wat zand over van die diepe rioleringsput in het hoofdpad en heb daarmee de grond langs het kantinepad iets opgehoogd om enigszins gelijk te komen met het kantinepad. Dat is me helaas niet helemaal gelukt en ik heb een stevige wal moeten aanbrengen om dat pad op z'n plaats te houden. Ook aan de voorzijde heb ik daarvoor zand dat over was, ter egalisering gebruikt. Daaroverheen een dikke laag tuinaarde vermengd met potgrond en de eerste sierplanten konden erin. Toen ik toch met herinrichting bezig was is tevens het padenplan ontstaan, en nu de planten allemaal volgroeid zijn, ligt dat er nog steeds zo bij tot volle tevredenheid.

En nou de afwikkeling van de geleden schade, wilt u natuurlijk weten. Zoals het bestuur mij toen al meedeelde zou de aannemer alle schade vergoeden, daar was hij voor verzekerd. Natuurlijk waren de bestuursleden ook niet blij dat

deze goede man zich niet helemaal aan de afspraken heeft gehouden en dat hij de ruimte zou nemen, zoals niet met hem was afgesproken. Hij nam dus meer. En daar zijn meerdere tuinders de dupe van geworden. De schade aan goede grond en het vernielen van de lage kas enz. was vijftien euro waard. Zelfs voor tien jaar geleden veel te weinig om vrolijk van te worden. Op een gegeven moment is het over en besluit je verder te gaan. En nu het meest frappante:

tegen mij wordt nog wel eens gezegd wat een losse grond ik heb. Ja, en dat zal wel bij de meesten van ons zijn, dat zijn de eerste dertig centimeter, daarna is er niks meer. Niks dat leeft, en daar graaf ik dan wel eens in om dat dan weer met de bovengrond te mengen. Maar echt spitten doe ik niet meer. Alleen harken. WH

De mooiweertuinier begint eind februari pas met opruimen

Rommeltuin heeft voordelen

Ik weet niet of u tussen december en maart zomaar voor de lol in uw tuin wandelt, ik in ieder geval niet. 'Mooiweertuiniers' worden we genoemd, mensen die net als ik de buitendeur hooguit opendoen om een vetbolletje op te hangen of iets dergelijks. Als het er dan eindelijk naar uitziet dat de winter op z'n retour is, waag ik me pas weer aan een ommetje naar de

ven ze, in die tuinen bouwen ze in het voorjaar hun nest en in die tuinen van gen ze voor hun jongen een ongelooflijke hoeveelheid insecten. Ook schadelijke, die u dan weer mooi kwijt bent. Nog steeds niet overtuigd van het nut

Korte Krabbels

tuin. Die zo te zien dan wel een schoonmaakbeurt kan gebruiken. Er zijn mensen die dat in het najaar doen. Ze knippen uitgebloeide planten tot op de grond toe af en harken alle afgefallen bladeren weg. Huppekee, weg, op de composthoop! Het staat keurig netjes, dat geef ik toe, maar wie kan mij vertellen waarom een tuin er 's winters, als je er toch niet zit, netjes bij moet liggen? Jammer is het ook, want afgefallen bladeren fungeren als een dekentje, ze beschermen de plantenwortels tegen de kou (al mag die deken niet te dik worden, want dan kunnen planten gaan schimmelen; en ook op gras mag geen blad blijven liggen).

Uitgebloeide plantenstengels en een laag bladeren vormen bovendien een schuilplaats voor allerlei insecten. Nou kan ik me voorstellen dat u niet direct zit te wachten op een voorraad pissebedden, keverlarven en miljoenpoten, maar vogels doen dat wel! Die weten precies dat er in nette tuinen niets te halen valt en dat het de onopgeruimde tuinen zijn waarin ze op zoek moeten naar eetbare beestjes. In die tuinen blij-

van een rommelige wintertuin? Dan komt mijn laatste troef: een bladlaag houdt de groei van onkruid tegen. In zachte winters groeien onkruiden gewoon door, maar als ze geen lucht en licht krijgen, blijven ze ondergronds. Om al die redenen hark ik eind februari begin maart de bladeren pas weg en knip de verdroogde stengels van de vaste planten af.

Gelukkig zie je dat steeds meer tuinen er in het najaar en winter ongeknip en ongeharkt bijliggen. Of, bij wijze van compromis, toch zeker een groot deel van de winter. Ik heb een vriendin die voor de middenweg heeft gekozen. Zij begon altijd al in september met het schoonmaken van de tuin en ging daarmee door tot er geen blaadje en uitgebloeid stengeltje meer te zien was. Het afgelopen jaar heeft ze zich voorgenomen haar schoonmaakwoede zo lang mogelijk te bedwingen. Ze heeft het tot januari volgehouden en is daar apetrots op. En u? Moeten de bladeren en stengels in het najaar al weg? Houdt u het vol tot de winter? Of wacht u net als ik?

Slakken in de keuken

Wij hadden veel last van slakken. Op het aanrecht en op de keukenvloer. Zelfs een levende slak met een tiental kleintjes. Altijd 's nachts. De oorzaak, na lang zoeken: het afvoerputje buiten zat blijkbaar vol met die beesten en zij kwamen binnen door de afvoerbuisk in de gootsteen. De gootsteenafvoer had grote gaten en daar kwamen zij door, in de

gootsteen en wandelden overal heen. Ik kocht een zeefje met minuscule gaatjes en nooit meer slakken gezien. Vies hoor, al die slijmsporen in huis.

Apparaatje

Jarenlang had ik slakken in de keuken. Ze komen nog maar heel sporadisch sinds ik een apparaatje in het stopcontact heb (eigenlijk gekocht tegen muizen), dat een voor mensen niet of nauwelijks hoorbaar geluid maakt.

Zachte dood

Als slakken zo stom zijn om zich te laten zien pak ik ze op met een wc papiertje en gaan ze onverbiddelijk de wc of de put in. Een zachte dood! Ik ben wel gaan twijfelen of dat mag. Ik graaf ook hier en daar jampotjes in de grond met (goedkoop) bier erin. Daar zijn ze dol op. Elke ochtend succes verzekerd.

Heeft u ook last van slakken? En wat doet u eraan? Stuur uw reactie in maximaal 150 woorden naar de redactie van Tuinkrabbels p/a wim.heijsteeg@gmail.com.

Schneckenwerfen

Rondom mijn huis in Duitsland heten slakken schnecken. Ik heb ontdekt - tamelijk laat - dat er heel veel verschillende soorten zijn. De mooiste zijn de enorme wijngaardslakken, vooral omdat ze zo fraai kleuren bij de leistenen waarvan het in mijn tuin in ontwikkeling wemelt. Om de een of andere reden denk ik dat ze mijn hosta's en hortensia's niet believen, wat natuurlijk een domme gedachte is. De kleine die ik ken uit Nederland, zie ik er nauwelijks; onlangs vond ik alleen een huisje. Het was een heel slecht (of goed; het is maar door welke ogen je het ziet) slakkenjaar, iedereen heeft het erover. Elke dag, zo na het avondeten, trekt een leger bruine, rode en tijgergeklepte naaktslakken over het gazon in ontwikkeling op. Er zijn er nogal wat die tijdens

Mogen wij u een Rondje aanbieden?

Naast onze bestaande activiteiten, zoals de spraakmakende, spectaculaire op maat gemaakte bedrijfsfeesten en natuurlijk het Rondje Den Haag, starten wij ook met een aantal nieuwe projecten.

Het Rondje Den Haag dendert door! De 600 keer voorbij!

Het meerdere malen bekroonde en tot Leukste Stadsuitje van Nederland uitgeroepen Rondje Den Haag heeft op 7 januari 2012 haar 600ste uitvoering beleefd!

Op onze website vindt u een omschrijving van het programma, daarnaast kunnen wij voor u een afsluitend diner, buffet of bbq-party organiseren. Wij kunnen u hiervoor prachtige locaties aanbieden op bijvoorbeeld het strand, in het oude centrum of in sfeervolle industriële gebouwen. Tot het volgende Rondje!

Nieuw!: Het Rondje Den Haag Close-Up: Ontdek het Hollywood aan de Noordzee!

In het voorjaar start deze geweldige nieuwe activiteit. Tijdens het programma maken de gasten van Sjors & Co. op een ludieke wijze kennis met Den Haag als filmstad. Van Zwartboek tot Ocean's Twelve en van Pizzamaffia tot Sonny Boy.

U bezoekt filmlocaties, maakt onderweg kennis met een overijverige figurant, een doorgedraaide cameraman, een nerveuze regisseur en een gedreven castingdirector die onze gasten uitnodigt voor een heuse screentest.

Fotografie

Tevens kunnen wij al uw activiteiten prachtig in beeld laten vastleggen door fotografe Robin Andeweg die met haar eigen bedrijf Robin Andeweg Photography u hierbij van dienst wil zijn.

Hiervoor verwijzen wij u graag door naar haar website <http://www.robinandewegphotography.nl/>.

Rob Andeweg Producties De Werf 7 2544 EH 070 – 30 63 466
www.robandeweg.nl info@robandeweg.nl

die opmars eens even rustig gaan copuleren, wat echt een smerig gezicht is; het schuim bruist van jewelste. Van slakken heb ik helemaal geen verstand, ik heb net even opgezocht welke soorten ik heb. De gewone wegsnak, de zwarte wegsnak en de grote aardslak of tijgerslak. Die laatste is best mooi, maar daar moet je je natuurlijk niets van aantrekken. Een slak is een slak en een slak in de tuin is als een aangelijnd kind in een snoepwinkel.

Bij het schrijven van dit stuk komt het woord 'weg' me heel goed uit. Ik vind namelijk dat ze daar moeten blijven. Regelmatig trek ik een handschoen aan en raap handenvol slakken op. Die handschoen is omdat ik na een onbehandelde opruimactie wel tien minuten met verschillende was- en oplosmiddelen heb geprobeerd mijn handen slijm-vrij te maken. Die handvol gooi ik ver

volgens met een grote boog op de weg, maar alleen als ik in de verte - en dat duurt nogal eens een tijdje - een auto aan hoor komen. Ik weet het, het is vreselijk, en ik probeer er ook zo weinig mogelijk bij na te denken. Maar zonder die aanstormende auto of vrachtwagen met boomstammen heeft het slakkenwerpen geen zin.

Onlangs kwam buurman Klaus aan met een pak gifblauwe korrels. Heel voorzichtig strooide hij die uit (zo'n pak kost tien euro, zei hij zuinig). Ik wilde weten wat de werking was van die korrels. Ze lossen simpelweg op, zei hij, het is geen gif. Ik heb het één keer heel rustig aan gekeken en besloot toen dat het slakkenwerpen toch diervriendelijker is. Op de wegen waar ik tegenwoordig niet

Groene kracht

Voor iedereen met zwarte vingers is er de Flower Power. Hup, de aarde in en (bijna) elke plant blijft leven.

Wat is de aller-moeilijkste plant om in leven te houden? Supermarktbasilicum. Die is bij ons thuis vaak al ster-vende voor hij uit

zijn cellofaantje is gelicht. Zelfs de morsdode variant die 'onder beschermende atmosfeer' in een plastic bakje in de groentelade wordt bewaard, houdt het langer uit. Kan aan ons liggen, natuurlijk.

Korte Krabbels

fiets, maar aan *rennradfahren* doe, ontwijk ik keurig - soms met gevaar voor eigen leven, wegens van achteren aanstormende auto's - alle naaktslakken die over het asfalt glijden. Bizar. Blijkbaar ben ik ook nog eens een egoïstische slakkenwerper.

Gelukkig biedt de wondere wereld van de micro-elektronica uitkomst. Redding komt van Parrot, het Franse concern dat ooit saaie handsfree-apparaatjes bouwde, maar dat de laatste jaren met steeds waanzinniger en leukere producten komt.

Lees verder blz. 7

KUNSTGEBIT?

zandvliet
tandprothetische praktijk

De specialist voor uw kunstgebit!

- Eten onder uw prothese?
- Versleten tanden en kiezen?
- Geen contact tussen uw kiezen?
- Last van pijn?

Om de 5 jaar mag u **met vergoeding** van de verzekering een **nieuwe prothese**

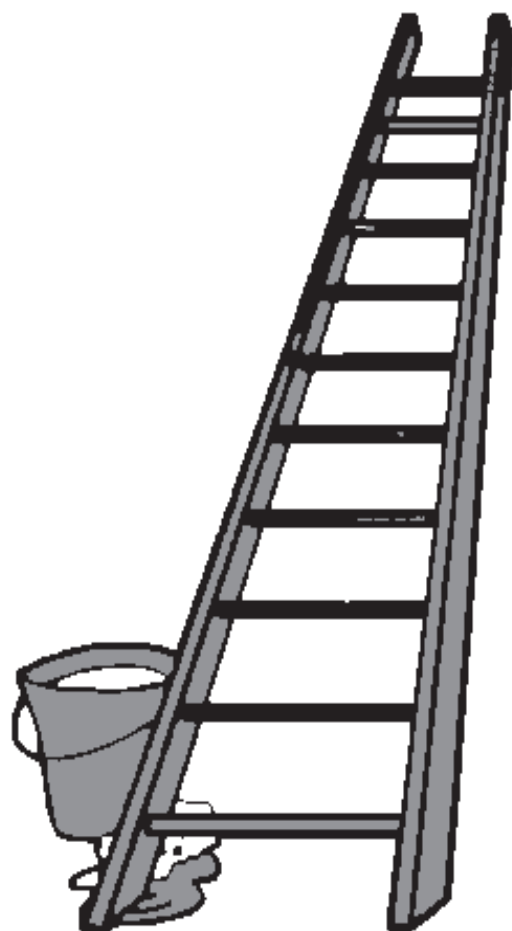
Arnold Spoelplein 75
2553 CG Den Haag
Tel: 070 - 73 709 32

Locatie oude postkantoor
Stadsdeel Loosduinen

www.gebitdenhaag.nl

van der Hoeven

**Glazenwasserij
&
schoonmaakservice**

Telefoon 06 29 410 507

Vervolg van blz. 5

Zo hebben ze draadloze speakers in de vorm van een kunststof Eiffeltoren, ontworpen door Philippe Starck. Ze hebben een fijne hobbydrone die bestuurd kan worden met een smartphone en waarmee je heel aardige video-opnamen kunt maken.

En nu is er de Flower Power, een Y-vormig dingske dat je in de plantenpot steekt.

De FlowerPower heeft een paar sensoren aan boord die onder meer het vochtpercentage van de grond meten, de hoeveelheid meststof, de hoeveelheid invallend licht en de temperatuur. Al die informatie wordt verzameld en geanalyseerd en vervolgens naar een iPhone-app gestuurd (de app werkt met Bluetooth 4 en doet het daarom alleen in combinatie met een iPhone 4S of hoger of een iPad3 of nieuwer). In de

app heeft de bezitter ingevuld welke plant gemonitord moet worden (er is een database met zesduizend planten, bomen en groenten). Vervolgens geeft de app informatie over de toestand van de plant. Is het te droog, dan krijg je een seintje. Hetzelfde geldt voor de hoeveelheid licht en mest. Sommige data worden direct verstuurd, andere (zoals bemesting) vergen een etmaal analyse. Na 24 uur 'precisielandbouw' ontvingen we de eerste alarmerende berichten over de toestand van onze supermarktbasilicum. Het was te vochtig, er was teveel mest en te weinig licht.

Tip van de app: spoel de aarde door om van de overvloedige mest af te komen. Gedaan. Andere tip: verplaats de plant naar het licht. Gedaan.

De volgende dag was alles in orde. Mest: oké. Vocht: oké. Licht: oké.

Weer een dag later: de eerste blaadjes begonnen te verschrompelen. Een dag later: nog meer verschrompeling. Derde dag: alarm. Meer mest nodig. Gedaan. Volgende dag: mest oké. De eerste steeltjes begonnen te hangen.

We zijn nu anderhalve week verder en de basilicum is, op een enkel blaadje na, dood. Licht dit aan de FlowerPower? Natuurlijk niet. Supermarktbasilicum is gewoon genetisch geprogrammeerd om voortijdig te sterven. Het is prettig te weten dat zelfs dit apparaat machteloos staat. Dankzij FlowerPower is het stervensproces in elk geval een stuk aardiger geworden.

Korte Krabbels

Zevenblad en hondsdrif gaan in de soep

Het zaaien en opkweken van andijvie, sla en boontjes is zwaar werk. Spitten, schoffelen, zaaien, planten, bemesten, begieten, opbinden, afschermen tegen vraatzuchtige mee-etters... Geen wonder dat tuinders, wanneer die zaadjes maanden later eindelijk zover zijn dat ze de pan of slakom in kunnen, uitgeput en krom van de spierpijn aan tafel zitten.

'Maar dan heb je ook wat!' troosten ze zichzelf en elkaar. En dat is waar, er gaat niets boven groente uit eigen tuin. De grap is alleen dat het oogsten daarvan ook zonder spierpijn kan. Daaraan dacht ik van de week, terwijl ik in een ongemakkelijke houding minuscule wortelzaadjes in regeltjes zat te friemelen. Moeizaam kwam ik overeind en keek eens goed naar mijn fraaie

groentebedden. Met een beetje geluk groeien alle zaadjes die ik in de grond heb gestopt uit tot iets wat lijkt op het plaatje dat op het zaadzakje staat. Maar met een beetje pech doen ze dat niet, want overal liggen hongerige slakken en insecten op de loer. Om nog maar te zwijgen van aandoeningen als zwartbenigheid, wortelrot en vetvlekkenziekte. Tussen al die kwetsbare moesplantjes

groeien ook planten die ongestoord frisse groene blaadjes blijven produceren - geen slak, insect of ziekte die hun het leven zuur maakt. Hun enige nadeel is dat ze niet snijbiet of zomerwortel heten, maar vogelmuur, brandnetel en smeewortel. En die wil ik niet, die trek ik uit de grond en gooi ik weg. Maar waarom doe ik dat?

Omdat iedereen het doet? Terwijl ik best weet dat veel onkruiden eetbaar en zelfs overheerlijk zijn? Zevenblad en hondsdrif (plaatje) kunnen in de soep. Van weeg-

breeblaadjes, brandneteltoppen en jonge berkenbladeren is een lekkere stampot te maken. De bladeren en bloemen van paardenbloem kunnen in de sla of de thee. Met het jonge blad van meidoorn,

beuk of linde is een boterham met kaas te versieren. En zelfs van dennennaalden schijn je thee te kunnen zetten.

Leuk hoor, denkt u misschien, maar hoe weet je nu wat wel en wat niet eetbaar is. Tja, daar heb je dus internet voor. Op een website als plukdestad.nl staat alle informatie over gezonde en ongezonde planten die we onkruid noemen. En dat niet alleen, er is ook een digitale kaart

met plukplekken, beschrijvingen van bomen en planten, plukseizoenen en recepten. Wie zelf een goede plek met lekkere 'onkruiden' kent, kan die op de kaart invoeren.

Wel wil ik u waarschuwen: ga niet in het wilde weg de berm afstruinen naar eetbare stengels en blaadjes, vooral niet wanneer die berm langs een drukke autoweg ligt of ergens waar honden worden uitgelaten. ●

CONTRIBUTIE-BETALING 2015

2014 was een bewogen jaar als het om de financiën ging. Door te schuiven met geld tussen de spaar- en betaalrekening en een teruggave van het energiebedrijf hebben we het dit jaar weer gered met het gebudgetteerde bedrag. Ondanks de Italiaanse dag en de bbq bleven de opbrengsten van de kantine achter. Door deze tegenvallen de kantineomzet en sluiting hiervan, zijn we genoodzaakt de contributie in 2015 te verhogen met 10 euro. Dit is tijdens de algemene ledenvergadering goedgekeurd. In de week van 15 december ontvangt u weer het contributiebetalingsverzoek 2015 met daarbij het waterverbruik en de vergunningsbewijzen als u hier recht op heeft. Ik verzoek u om de bedragen voor het eind van het jaar naar ons over te maken.

Via deze weg wens ik u een gelukkig kerstfeest en een fijne jaarwisseling.

Met vriendelijke groet,
Peter van der Hoeven, penningmeester

P&P MONTAGE DEN HAAG

WIJ ZIJN GESPECIALISEERD IN:

- Complete verbouwingen
- Spachtelputzen
- Lamineren
- Tegelzetten
- Loodgieten en Elektriciteit

en alle verdere voorkomende werkzaamheden.

Tevens leveren wij kunststofkozijnen inclusief isolatieglas.

Bel voor een vrijblijvende prijsopgave naar: P. van Uffelen P&P montage: 06-22403081

◆ Loosduinsehoofdplein 208
◆ 2553 CP Den Haag
◆ Tel. 06 51 29 30 02

Hobbykassen in alle maten.

Voor meer informatie kijk op www.broeikassen.com of bel 06-53935030

MILDRED IN GESPREK MET ... Hans en Toos Sies

Hans en zijn vrouw Toos zijn sinds begin dit tuinseizoen lid van de vereniging. Zij zijn de trotse beheerders van tuin nummer 112. Bij het passeren van hun tuin zag ik Hans altijd maar monter in de weer met zaag, boor en ander gereedschap. En dat op een tuin die in mijn ogen al helemaal tip top was. Wie is deze ijverige man? Een kennismaking.

Hans, om te beginnen. Wil jij je even voorstellen: wie ben je, wat doe je in het dagelijkse leven, beroepsmatig en in je vrije tijd.

"Ik ben gepensioneerd, maar tijdens mijn arbeidzame leven heb ik veel beroepen beoefend. In dienst van een verhuurder heb ik onderhoudswerk gedaan, heb als vrachtwagenchauffeur en in een garage gewerkt, aan de benzinepomp gestaan, en een eigen loodgietersbedrijf gehad. Ook heb ik als ouderen- en jongerenwerker in een buurthuis gewerkt en daar ook het onderhoud van het gebouw gedaan. Toos en ik zijn liefhebbers van Oldtimers. We hebben een Ford Capri uit '72, een 2600XLR, het zwaarste type. We zijn nu op jacht naar een Ford Anglia uit '51 (Toos haalt er enthousiast een foto van tevoorschijn). Aan een klassieker moet vaak veel gesleuteld worden. Toos helpt me daar geregeld bij. Daarnaast vind ik het leuk om antieke klokken, ook die uit auto's, te repareren. En dan de tuin natuurlijk. Ik kan niet stil zitten, wil altijd met mijn handen bezig zijn."

Hoe ben je in contact gekomen met de vereniging en waarom wilde je een volkstuin en in het bijzonder hier op dit complex?

"Vijfendertig jaar geleden hebben we al eens een aantal jaren een volkstuin gehad. Omdat we beiden fulltime werkten, werd dat teveel. Nu we niet meer werken, wilden we weer graag een volkstuin. Toos heeft gezocht op internet naar tuincomplexen bij ons in de buurt. Die hadden wachtlijsten van wel drie jaar. Ook lagen die tuinen langs een spoorlijn of vlak bij een autoweg. Toen zag zij een advertentie van Houtwijk De Noord. Hier bleek er geen wachtlijst te zijn. De ligging is lekker rustig. Je bent hier echt buiten. Bovendien stond op deze tuin een huisje."

In mijn ogen hoefde je aan tuin en huisje niets te doen, maar toch zag ik je voortdurend druk bezig. Vertel eens.

"Die indruk hadden we ook, maar het dak van het huisje bleek gedeeltelijk verrot te zijn en de goten hingen niet goed. Dat heb ik allemaal gerepareerd. Ook heb ik een toilet gebouwd. Binnen heb ik kastjes boven het aanrecht gemaakt en een achterwand van gemakkelijk te reinigen materiaal aangebracht. De kas was bij nader inzien levensgevaarlijk. De ruiten op het dak dreigden eruit te vallen. Dit kwam doordat aan de voorkant de nok los lag. Ook dat is nu in orde. Het grasveld zat vol met onkruid. Daarom hebben we die vervangen."

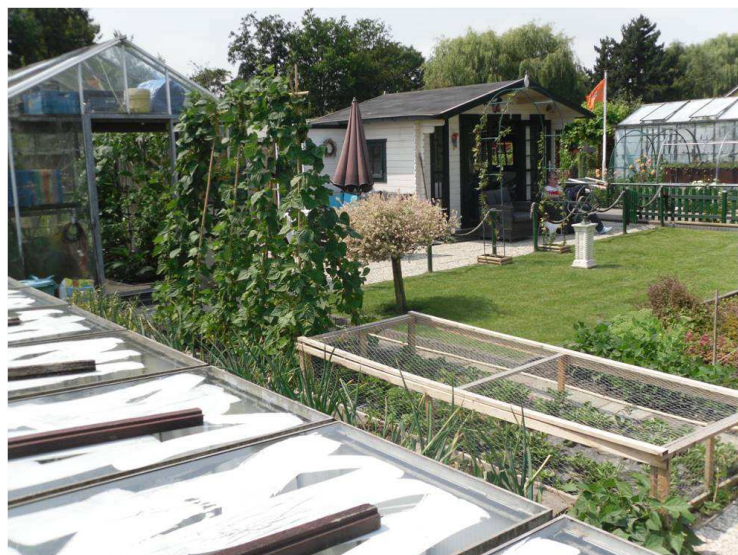
Welke veranderingen zou je nog willen aanbrengen aan je tuin?

(Op deze vraag wordt door beiden hartgrondig gereageerd)

"We denken dat we nu wel even klaar zijn. Alles is geschilderd. Het is nu een kwestie van bijhouden. Volgend seizoen moet er misschien weer iets worden gedaan. Dat zien we dan wel weer."

Jullie hebben al eerder een volkstuin gehad.

"Ja, we hebben ooit een tuin op de Virulyaan gehad. Het betrof een stuk land van een boer, die tegen een laag bedrag een huisje met tuin verhuurde. Die tuin hebben we drie à vier jaar gehad. Het was een sier- en groentetuin. Omdat we naast ons werk in onze vrije tijd veel bezigheden hadden, werd het teveel en hebben we de tuin opgegeven. Het werd

op een gegeven moment een last. We vinden dat als je iets doet, je het ook goed moet doen. De tuin moest op orde zijn. Ook waren we eigenlijk meer voor anderen aan het telen. De vraag naar groenten werd steeds groter. Mensen rekenden er op. Zo vaak als we struiken andijvie in de badkuip schoonmaakten!"

Je hebt een kas om jaloers op te zijn. Heb je er dit tuinseizoen al iets in gekweekt?

Hans geestdriftig "Dit jaar hebben we in de kas al een grote oogst aan meloenen, tomaten, komkommers, snijbonen, paprika, andijvie en sla gehad. Aan de meloenplanten kwamen wel elf vruchten. Dat is bijzonder. En lekker dat ze waren! Buiten hebben we op het stuk voor de groenten sperzie- en snijbonen, prei, aardbeien en nog veel meer geteeld."

Bij jullie schijnt gewas het erg goed te doen. Hoe spelen jullie dat klaar?

"Ik zou het niet weten. Het gaat vanzelf. Ik geef water en op advies van W.R. soms iets van bemesting. Voor het overige gaat alles als een speer."

Zijn jullie tevreden met hoe het in jullie eerste seizoen op de tuin is gegaan?

Hans: "We zijn zeer tevreden. Als we het een cijfer zouden moeten geven, dan krijgt het afgelopen seizoen een 9,5. Ik ben hier erg gelukkig."

Toos: "Ik zou hier wel vaker willen zijn, maar door omstandigheden is dit helaas niet mogelijk."

Ik heb de indruk gekregen dat jullie van gezelligheid houden. Jullie doen mee aan de kaartmiddagen. Wat betekent het lidmaatschap voor jullie?

“We doen mee aan alles wat wordt georganiseerd. Dat vinden we beiden erg leuk. We komen hier voor de sociale contacten. En we boffen echt. We vinden dat we leuke en aardige mensen om ons heen hebben.

Wat het vrijwilligerswerk betreft: als mensen me vragen hen ergens bij te helpen, dan doe ik het. Zo heb ik geholpen bij het repareren van het herentoilet en meegedaan met werkbeurten. Ik bied graag hulp die op dat moment wordt gevraagd. Geen klussen waarbij denkwerk vooraf vereist is. Die druk wil ik niet meer.”

Zoals je weet hebben we een website. Heb je bezwaar tegen eventuele plaatsing van dit gesprek op de site?

“We hebben geen bezwaar tegen plaatsing.”

Bij het verlaten van hun huisje wijst Hans me trots op het bordje boven de deur waarop in krullerige letters “*de goudvink*” staat. De naam staat symbool voor het gevoel dat Hans heeft bij zijn tuin en huisje.

Mildred Steevensz

Ervaringen van een beginnende moestuinier (12)

Door Mildred Steevensz

Mijn moestuin en ik

Wat zijn we dit jaar verwend: het staartje van het seizoen is ongewoon zacht geweest. Er kon nog lang worden genoten van lekker in de grond wroeten of zomaar met een biertje, wijntje of glaasje fris kijken naar alles wat er op de tuin te beleven is. Maar inmiddels is het tuinseizoen echt voorbij. De bomen zijn hun bladeren kwijt, de tuinen worden voorbereid op het komende voorjaar. Boerenkool en andere winterharde groenten kunnen we gedurende de winter blijven oogsten.

Had ik in de vorige aflevering mijn gedachten al enigszins laten gaan over de achterliggende maanden, nu het tuinseizoen afgelopen is, kan de uiteindelijke balans worden opgemaakt. Een en ander verloopt wel anders dan ik verwachtte ...

Een streep door de rekening

In het vroege voorjaar overleg gehad met de orthopeed over de operatie aan mijn linkervoet. Hij wil de daad bij het woord voegen en me op korte termijn helpen. Dat gaat niet, vind ik. Hoe kun je een moestuin bij de start van een nieuw seizoen nu minstens twee maanden aan haar lot overlaten. Dan maar als datum eind november gepland, zodat de tuin met wat aanpoten toch nog enigszins winterklaar kan worden gemaakt. En dan blijkt dat je van alles kunt plannen, maar dat onverwachte gebeurtenissen roet in het eten gooien. Wie houdt er nu rekening met het oplopen van gescheurde enkelbanden met een enkel in het gips als gevolg, zodat mijn tuinseizoen eind september al tot een roemloos einde is gekomen. Na de operatie zit ik, nu met de andere voet in het gips, weer twee maanden gedwongen met een boekje op de bank.

Spitten en verder winterklaar maken kan ik vergeten, evenals het maken van een afdak voor opslag van materiaal en het construeren van een extra koude bak. Dit laatste om in het nieuwe tuinseizoen al vast een en ander te kunnen voorzaaien

of het thuis gezaaide daar te kunnen uitzetten. Gelukkig zijn er hulptroepen: man wil na werktijd af en toe wat oogsten en werkzaamheden verrichten, voor zover mogelijk en Jan S. is zo lief om de zorg voor de kas op zich te nemen. Bedankt Jan. Ik ben blij dat je dit wilt doen voor me.

Tja, gaat het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het gaat, wordt er vaak gezegd. Voor het rustig overdenken hoe een en ander op de tuin is verlopen is nu alle tijd. Alles heeft zo zijn positieve kanten.

Reuzen

Afrikaantjes zouden helpen tegen witte vlieg en mieren heb ik gelezen. Daarom afrikaantjes geplant bij de kerstomaatjes in de oude koude bak. De ene afrikaan is de andere niet blijkt dan. Denk ik bij afrikaantjes aan de lage plantjes die je vaak ziet in gemeentelijk groen, zijn de mijne van een heel ander soort. Na een groeispurt torenen ze hoog boven de kerstomaatjes uit. Op een afstand ziet het er fleurig en kleurrijk uit. De kerstomaatjes handhaven zich met moeite en een enkele tevergeefs op de hun toegemeten plek. Het is zoeken

naar de vruchtjes. Toch kan ik in de zomer nog wat lekkere zoete tomaatjes snoepen. Volgend jaar dus geen of andere afrikaantjes erbij.

Klimmen

In dezelfde koude bak ook een pompoen geplant. Het deksel van gaas verticaal gezet zodat de afrikaantjes en tomaten de hoogte in kunnen. De plant werkte zich tot mijn verrassing hierlangs omhoog en brengt drie pompoenen voort, waarvan er twee tot wasdom komen. Kennelijk kan deze plant klimmen en meerdere vruchten voortbrengen als hij het naar zijn zin heeft. De pompoenen in de strook aan de zijkant van de tuin hebben het namelijk niet gered: wel vruchtzetting, maar door afsterving van de planten geen rijpe pompoenen. Waarom de planten dood gingen, weet ik niet. Ze hebben regelmatig water en soms een beetje extra mest gekregen.

Al eerder ooit gelezen en pas nog op tv gezien: pompoen op de composthoop planten. Maar wat te doen als je de rijpe compost nodig hebt en de verse hoop steeds wordt aangevuld met materiaal uit de tuin? Dat wordt een lastige zo niet onmogelijke opgave lijkt me. Maar een klimrek is echter iets om voor volgend jaar te onthouden. Scheelt weer ruimte.

Suikerzoet

Thuis zijn we gek op peultjes, dus dit jaar naast de peul Heraut ook suikererwt ‘Sugar bon’ geprobeerd. Geen idee waarom hij suikererwt wordt genoemd, want je eet hem als peul. Het blijkt een lekker zoete soort te zijn waarvan je blijft plukken. En wat ook leuk is: hij is iets later dan de gewone peul zodat het peulenseizoen wat langer kan doorgaan. Overigens is de oogst zo rijk dat er een voorraadje kan worden ingevroren. Die

mogelijkheid is wat laat bij me opgekomen. Steeds plukken als je wat nodig hebt is niet zo raadzaam: peulen die te lang blijven hangen worden stug, draderig en melig ontdek ik.

Hoe meer zielen hoe meer vreugd?

Eén bed met stokbonen, daartussen courgetteplanten en erachter wat suikermaïs. Lekker vol, misschien te. De courgette en bonen doen wat er van ze verwacht wordt. De suikermaïs ziet er veelbelovend uit, maar heeft uiteindelijk geen kolven opgeleverd. Stonden ze niet genoeg in de wind in verband met de bestuiving en had ik ze beter vooraan kunnen zetten, was het bed toch te vol of had ik ze vroeger moeten planten? Geen idee. Volgend jaar dezelfde combinatie proberen maar met de maïs vooraan, vol in de wind wellicht? Maar dan vangt de rest minder zon denk ik. Waar doe ik goed aan?

Bandeloze aardappelen

Vorig seizoen aardappelen gepoot in autobanden. Het resultaat was niet gek. Dit jaar toch maar gewoon in de grond besloot ik. Ergens had ik iets opgevangen over aanaarden en poten op ruggen. Dus geulen gemaakt waarin de aard-

appelen (*gekregen van buurman R.*) werden gepoot. De grond aan weerszijden van de geulen zal ik later gebruiken voor het aanaarden, zodat de aardappelen uiteindelijk op ruggetjes staan rede-neer ik. Ontdek ik bij anderen op de tuin dat zij op ruggetjes moeten worden gepoot. Niks geulen graven dus. De klok hebben horen luiden, maar duidelijk niet weten waar de klepel hangt. Weer iets geleerd! Maar... vijf kilo piepers, grote en kleine, uit dertig kleine aardappelen. Helemaal niet gek toch? Het oogsten is wel een kunst apart vind ik. Hoe voorkom je dat je met de spitvork in een aardappel prikt en dan uitgerekend ook nog in de mooie grote exemplaren?

De krieltjes heb ik in de schil gebakken en bestrooid met wat grof zeezout. Lekker!

Groeien als kool?

De rode en witte kool zagen er hoogzomer veelbelovend uit. Bij nadere inspectie blijkt er binnen de weelderige buitenbladeren helemaal geen compacte kool te zitten. Kwestie van geduld hebben denk ik. In december manlief op inspectie gestuurd. Resultaat: nog steeds veel blad en geen kool. Volgend

jaar misschien toch al vroeger uitplanten dan ik nu heb gedaan.

Dit jaar zijn de spruitjes klein maar mooi kogelrond. Het verder uit elkaar planten is zinvol geweest. Ik kende de groente palmkool niet (*cavolo nero*), maar las erover in diverse bladen. Dat maakte nieuwsgierig. Daarom dit jaar voor het eerst palmkool geteeld. De groente doet haar naam eer aan zoals de toef bladeren net als bij een palmboom uit de grond komt. De smaak doet in de verte aan die van boerenkool denken, schijnt eraan verwant te zijn. Over de boerenkool ben ik meer dan tevreden. Mooie struiken. Dat wordt vaak stampot boerenkool eten deze winter. Mmm!

Einde en nieuw begin

Al met al vind ik dat het tweede jaar ook weer een mooi tuinseizoen is geweest ondanks de onvoorziene voorvallen. Ik moet tot de conclusie komen dat er nog veel te leren en ontdekken valt. Dus kijk ik verlangend uit naar het nieuwe tuinseizoen (hopelijk zonder gipsperikelen).

Graag wil ik hierbij alle medetuinders een heel fijn en groeizaam tuinjaar toewensen!

Mildred Steevensz

J.C.Beezemer

Glazenwasserij & Schoonmaakbedrijf

- glasbewassing
- dakgoten schoonmaken
- periodieke schoonmaak
- spinnen verwijderen
- graffiti verwijderen
- schoonmaak van kantoren

Van der Gaagstraat 23 Den Haag

Tel. 06-14689681

Thema: Grootste standslandbouwproject van Europa in Den Haag

Stadslandbouw 2

In het oktobernummer van Tuinkrabbels kon u iets lezen over Stadslandbouw in onze regio. Een en ander mogelijk gemaakt met subsidie van het Fonds 1818. Niet lang na publicatie van dat thema las ik op de gemeentelijke website een belangwekkend persbericht van 5 november jl. over hetzelfde onderwerp. Ik wil u dat bericht niet onthouden.

Den Haag krijgt het grootste stadslandbouwproject van Europa. Op het dak van de voormalige Philipsfabriek - De Schilde - aan de Televisiestraat, komt een kas van 1200 m² te staan. Het klassieke pand aan de Televisiestraat staat op het moment grotendeels leeg en zal zich in de toekomst verder ontwikkelen richting een meerlaags stadslandbouw centrum onder de naam *Urban Farming De Schilde*. Het project sluit goed aan bij de duurzame ambitie van de gemeente om in 2040 klimaatneutraal te zijn.

Met een totale investering van 2,6 miljoen euro zal De Schilde de grootste commerciële stedelijke voedselproductievoorziening van Europa worden. In de kas op het dak worden exclusieve groenten geteeld. Maar ook een indoor visboerderij behoort tot de plannen.

In het gebouw zijn al twee etages van elk 1.500 vierkante meter bestemd voor stadslandbouw. De gemeente komt de ondernemers tegemoet met een aantrekkelijke huurprijs en biedt praktische ondersteuning bij de realisering van het project. De verwachting is dat in januari 2015 de financiering volledig rond zal zijn.

Urban Farmers is begonnen met de ontwikkeling van UF De Schilde in oktober 2013, nadat het als één van de winnaars van de door de gemeente Den Haag uitgeschreven *business-challenge* uit de bus kwam. Stadslandbouw Den Haag kreeg toen het dak van De Schilde ter beschikking. Deze wedstrijd is door de gemeente uitgeschreven met als doel dit markante gebouw stapsgewijs gevuld te krijgen met ondernemingen die zich bezig houden met stedelijke voedselproductie.

Sindsdien heeft UF het Amsterdamse architectenbureau Space8Matter en enkele andere Nederlandse bedrijven uit de (tuin)bouwsector in de

arm genomen om tot een passend en realistisch ontwerp te komen. Vanaf de straat zal straks te zien zijn wat er binnen gebeurt, het gebouw krijgt een innovatieve lichtkrant aan de bovenkant.

De herkomst en het productieproces van ons voedsel heeft een grote impact op het klimaat, het milieu en de natuur. Stadslandbouw in Den Haag is er in verschillende vormen en biedt uiteenlopende kansen, zoals de voedselketen verkorten, kinderen leren waar voedsel vandaan komt en de samenwerking tussen wijkbewoners bevorderen.

Kijk voor meer info op www.denhaag.nl/duurzaamheid.

Vervolg van Fonds 1818 interview *Stadslandbouw: de buurttuin als sociaal bindmiddel*

Fonds 1818 is ook bezig met de duurzame samenleving. Zij investeren graag in creatieve en milieuvriendelijke oplossingen.

Carien Jansen van Raay, in het vorige nummer van Tuinkrabbels opgevoerd als adviseur van Fonds 1818 met de stadslandbouw onder haar hoede, geeft als voorbeeld, om mensen voor haar projecten bij elkaar te krijgen, de meerjarige manifestatie Foodprint (2009-2012) van Stroom, het Haags Centrum voor Beeldende Kunst.

'De kunstenaars namen het voortouw in het nadenken over de voedselvoorziening van grote steden. Het project Foodscape van kunstenaars Debra Salomon in de Haagse Schilderswijk was daarvan een goed voorbeeld. Of neem het Eetbaar Park in het Zuiderpark. Dat er in Den Haag nu in leegstaande kantoorgebouwen groenten worden gekweekt, komt mede door Foodprint. Zij hebben het pad geëffend om op deze manier te denken'.

Carien ziet dat mensen sowieso meer bezig zijn met de herkomst van voedsel. 'Mensen willen weten waar hun eten vandaan komt. Zij willen geen plofkippen meer en ook geen sperziebonen uit Nigeria. Het is niet voor niets dat steeds meer mensen bij de biologische supermarkt hun inkopen doen. Zelfs in tijden van economische crisis'.

Stadslandbouw slaat ook zo aan omdat het een inventievere, creatievere manier van tuinieren is. 'Het kan op het balkon, in bakken op het buurtplein. Het hoeft ook allemaal niet zo streng volgens de regeltjes. Het gaat natuurlijk om de oogst, maar ook om het plezier.

Mensen die de hele dag op kantoor met airco achter hun laptop zitten, vinden het heerlijk om 's avonds of in het weekend met hun handen in de aarde te wroeten'.

Kijkgroen

Mariahoeve was altijd al een van de groenste wijken van Den Haag, maar de bewoners hadden geen actieve rol in het beheer van dat groen. 'In de binnentuinen stonden overal bordjes

'Niet betreden'. Het was allemaal kijk-groen, maar geen beleefgroen', vertelt Marjan Looije. Zij is betrokken bij de oprichting van Stichting De Tuinen van Mariahoeve. De stichting wil actiever met het groen in de wijk aan de slag door er bijvoorbeeld moestuinen van te maken. Aanvankelijk stuitte dat plan op veel weerstand van bewoners. 'Zij waren bang voor vandalisme in de moestuinen. Niet helemaal onterecht. Wethouder Ingrid van Engelshoven noemt Mariahoeve niet voor niets een kantelwijk. Er is wel degelijk overlast'. Maar wie niet waagt, wie niet wint, en dus werd de stichting toch opgericht. Er zijn inmiddels drie binnentuinen in Mariahoeve. 'Vorig jaar werd er door baldadige jeugd gevoetbald met een pompoen, er werd een enkele bloemkool illegaal geoogst en een dronken buurtbewoner trok groenten uit tuinierbakken'. Maar samen tuinieren, geeft vooral heel veel plezier.

De Samentuin in de Mariahof is een nieuwe ontmoetingsplek in de wijk geworden. 'Er worden vooral groenten en fruit verbouwd, maar er is ook een kunstenaars die gewassen kweekt waarmee ze kan kleuren. Zoals meekrap, kool en bieten'. Opvallend in Mariahoeve zijn de vlindertuinen. 'Een vlindertuin draagt bij aan de biodiversiteit', legt initiatiefneemster Marjan Looije uit. In de vlindertuin groeien planten die veel nectar bevatten. 'Zoals het koninginnekruid, sedum en de damastbloem. Deze planten noemen we nectarplanten. Vlinders hebben nectar nodig om te vliegen en zich voort te planten'. Het aanleggen van speciale vlindertuinen heeft succes. 'Er zijn veel soorten te zien, zoals de atalanta, de citroenvlinder, het boomblauwtje, de gehakelde aurelia, het bonte en bruine

zandoogje en de distelvlinder. En de tuin heeft een positieve invloed op de bewoners. Ze werken samen mee aan het beheer van de tuin, kinderen uit de buurt leren ervan. Iedereen wordt er blij van'.

Sinds afgelopen zomer is er een groepje jongelui actief, onder de veelzeggende naam 'Kids op Dreef' om de bijenstand in de Drevenbuurt van Vrederust weer wat op peil te brengen. Helga Fischer opbouwwerker bij Wij-Kracht activeert en ondersteunt vanuit de Wagenstraat, waar Wij-Kracht is gevestigd, voornamelijk kinderen vanaf 8 jaar voor een betere buurtsamenleving. Dat poogt zij o.a. te doen door middel van jeugdparticipatie, buurtpedagogiek, natuurlijk spelen, enz.

Het was even vreemd te constateren dat er ineens op een woensdagmiddag het mooie gazon voor de flats van de Riddersdreef aan de Lozerlaankant was omgewoeld, met als doel het voor bijen wat

aantrekkelijker te maken. Gras is ook maar gras en dat schiet voor bijen niet erg op. Ook wij hebben in Tuinkrabbels al meermalen over de bijensterfte geschreven. Het was dan ook niet verwonderlijk dat scholen en andere instanties op dat onderwerp zouden gaan inhaken. In de Dreven werd op elke portiekdeur een flyer geplakt met een verzoek aan de doelgroep die bepaalde woensdagmiddag te komen meehelpen om een voedsaam bijenbed, onder leiding van Helga Vischer uit te zetten. Een geschatte oppervlakte van zes bij zes meter werd verdeeld in negen vakken waar verschillende reeds voorgetrokken planten en

Uit: Fonds 1818 Magazine nr. 4, 2014

plantjes werden uitgepoot. De negen vakken werden keurig door een smal boomschorspaadje van elkaar gescheiden. Met veel enthousiasme is er die middag gewerkt. Ook het weer wilde best meewerken. Het veldje bood na deze plantmiddag wel een treurige aanblik. De gepote plantjes hadden duidelijk behoefte aan aandacht. Dat die aandacht niet uit de buurt kwam, behoeft (nog) geen betoog. Vragen als: wat moeten we met die wildernis, of: had dat nou niet ergens anders gekund, doen vermoeden dat niet iedereen even enthousiast over dit 'onderwerp' meedacht.

Na enige weken van groeizaam weer en waarschijnlijk toch ook wat extra buuraandacht, waren de plantjes tot planten uitgegroeid en konden de verschillende soorten zelfstandig verder groeien en voor de bijtjes vooral bloeien. De Oost-Indische kers was al aardig op weg om alles te overwoekeren. Maar Helga hield haar plantjes regelmatig in de gaten. Het was op één van die momenten dat ik een ontmoeting met haar had, omdat ik voor Tuinkrabbels er een verhaaltje over wilde schrijven. Dat is er in het vorige nummer niet van gekomen.

Vandaag, 3 december, werd weer iedereen uitgenodigd om het bloemenveldje winterklaar te maken. Zegge en schrijve vier volwassenen en twee jonge kinderen waren daarvoor gekomen. WH

Tuincentrum **WESTLAND FLORADA**

Tuincentrum Westland Florida
Noordweg 46
2548 AC Den Haag
tel: 0174-293834
email: info@westlandflorida.nl
www.westlandflorida.nl

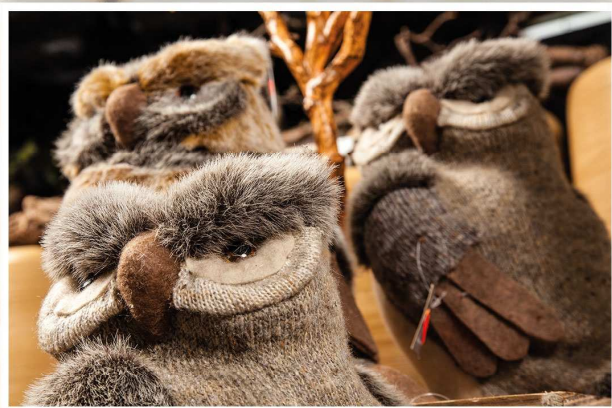
Even voorstellen...

Bij ons tuincentrum, gelegen aan de Noordweg 46, vindt u een grote collectie artikelen voor uw volkstuin. Zo hebben wij seizoensgebonden een grote sortering aan groente planten, pootaardappelen, plantuitjes en diverse zaden en kruiden. Maar natuurlijk ook voor al uw woonaccessoires, bloemen, tuin en kamerplanten kunt u bij ons terecht. Onze medewerkers heten u van harte welkom.

Kerst 2014

De grootste collectie kerstarrangementen, inspirerende producten en stylingideeën voor een warme en gezellige kerst.

Wij wensen u hele fijne feestdagen en een fleurig 2015

Waardebon

Tegen inlevering van deze waardebon krijgt u 10% korting op al onze tuin- kamerplanten.

10% KORTING

Kruiwagen nodig bij Kerstbingo

Op zondag 21 december was er weer de jaarlijkse kerstbingo. Was nou toch ook maar naar de tuin gekomen, want het was reuze gezellig in het verenigingsgebouw. Er waren ook dit jaar weer mooie en waardevolle prijzen te winnen.

Het was al gezellig druk, toen ik tegen twaalfen afgelopen zondagmiddag de kantine binnenkwam. Jan Scherpenzeel had zich weer ingespannen om de sfeer met kerstversieringen te verhogen.

Wim en Bianca van Vloten hadden zich over de bingobriefjes en de prijzentafels ontfermd. Ruud Smit had achter de bar de leiding op zich genomen en ook André Rietvelt wist waar de koffiekopjes zich bevonden en stond lekkere bakkies te schenken.

Langzaam maar zeker druppelden steeds meer tuinders met echtgenoten of echtgenotes binnen, soms vergezeld door één of enkele kinderen. Ook werd er zo nu en dan nog snel even gebeld om te vragen of die-en-die nog zou kunnen komen om de pret nog verder te verhogen. Uiteindelijk waren er vijfendertig bingospelers in de kantine aanwezig. Gespeeld kon worden met een setje van

zes bingokaarten voor de prijs van zeven euro's. Verder konden er nog lootjes voor de bekende koffieronde worden aangeschaft voor het luttele bedrag van één euro per lot.

Precies om half één nam André Rietvelt de microfoon ter hand en vraagt om aandacht voor de noeste voorbereiders voor deze gezellige middag, zoals zij hiervoor reeds zijn genoemd. De aanwezigen applaudisseren om zijn woorden te onderstrepen.

Jan Scherpenzeel neemt plaats achter de bingoballentrommel en verklaart dat van het eerste kaartje alle hoeken moeten zijn afgestreept voor een correcte bingo. De deelnemers spelen geconcentreerd het spel mee en het geroezemoes is als bij toverslag verstomd. Als de eerste 'bingo' wordt geroepen, blijkt die door Jan en zijn maat te worden goedgekeurd en deze wordt verzilverd met een setje keukendoeken.

De tweede ronde zal de volle bovenste en volle onderste lijn cijfers zijn. Niet veel later zal het tweede setje, nu handdoeken, worden afgehaald en worden gedeponeerd op een tafel waar die middag nog veel meer bingo's zouden vallen.

Dat was de tafel van Leen Grootveld, die bedolven werd onder de prijzen. Het was al snel duidelijk; net als in 2013 zullen bijna alle prijzen in een bepaalde hoek gaan vallen. De derde ronde wordt afgesloten met een bingo voor de hele kaart: een set badhanddoeken.

Een zucht van teleurstelling gaat door de gelederen. Helaas, geen bingo! Dan maar hopen op de tweede volle ronde. Hetzelfde ritueel wordt afgewerkt, eerst de hoeken, dan de bovenste en onderste cijferreeks en ten slotte de volle kaart. Ook nu weer verdwijnen twee bingo's onder de tafel van Leen Grootveld en Marjo de Ruiter en verdere familie. Een kamerplant en een 'kerstboom'.

Tijdens de bingorondes was de bar gesloten, zodat Ruud Smit zelf ook kon meespelen of even rust kon nemen voor de te verwachten run op de saté die voor

het belachelijk kleine prijsje van € 1,25 kon worden besteld. Het was vooral André Rietvelt die zich over de saté ontfermde waarbij hij menigmaal zijn handen onder de koude kraan moest spoelen om geen brandblaren op zijn vingers te krijgen door de vele bestellingen. Hij had het dan ook zelf ingekocht. André, een gouden greep! Natuurlijk liep het storm voor zo'n prijs en hulp was dan ook dringend gewenst. En dan zie je toch weer de saamhorigheid van de deelnemende tuinleden aan dit soort evenementen. *Wát tuinbeurten: Doen!* Daar gaat het om! De een na de ander was bereid de handen uit de mouwen te steken om de barmensen bij te staan, met afruimen of uitserveren van

de bestellingen. Helaas kon ik niet langer bij dit evenement blijven, omdat ik later die middag nog een andere afspraak in den lande had.

Ik heb Bianca van Vloten dan ook gevraagd om later, op zondagavond, de (eind)stand van zaken door te geven. Dat heeft ze keurig op tijd kunnen doen met de melding dat alle prijzen aan de tafel van Leen en Marjo door middel van een kruiwagen naar hun auto moest worden gereden. Ook Bianca zelf was aardig in

de prijzen gevallen. Haar geluk begon al op zaterdagavond toen zij bij de voetbalvereniging de klaverjasdrive won van elf klaverjastafels. Zij heeft ook wat foto's meegestuurd van de prijzen die er bij de bingo werden gewonnen. Zoals gemeld was er na de bingo nog een loterij met nog meer mooie prijzen. Alle vrijwilligers weer bedankt!! WH

BESTUURSVERGADERING

Tuinleden,

Hierbij weer een verkort verslag van de afgelopen bestuursvergadering. Hierbij was onze voorzitter, Ruud Smit, in verband met ziekte niet aanwezig. Wel was onze nieuw gekozen tweede penningmeester mw. Leni Rolff hierbij voor het eerst present.

Slot hoofdhek

Besproken is onder andere de afspraak die we samen hebben gemaakt met onze buurvereniging 't Is Altijd Wat dat er een aanpassing wordt gemaakt op het hoofdtoegangshek. Dat wordt een stalen ronde plaat, rondom het slot met hierop een eventuele afbeelding van bijvoorbeeld een tomaat of een lieveheersbeestje.

Samen sterk

Mocht het bij klachten of vragen nodig zijn, dan gaan we samen met het bestuur of enkele bestuursleden van 't Is Altijd Wat naar de juiste instanties toe, zoals bijvoorbeeld de gemeente om dit samen te bespreken en op papier te zetten. Want samen staan we sterker.

Paden met naamborden

In het komend voorjaar wordt er bij ieder zijpad begonnen met het plaatsen van de palen en de naamborden.

Schilderwerk kantine

Ook is er, zoals u vast gezien heeft, begonnen met het schilderen van ons verenigingsgebouw door een onzer leden. Eerst zijn de meest slechte kanten door hem aangepakt en reeds in de grondverf gezet. In het voorjaar zullen deze werkzaamheden worden voortgezet. Schroom niet om u aan te melden om hiermee samen met hem verder te gaan. Geeft u zich dan zowel mondeling op als via ons e-mailadres, om dit tuinlid bij deze klus te helpen. We laten hem dit toch niet helemaal alleen doen?

Verder gaan we komend jaar ons verenigingsgebouw opknappen. Het plafond is toe aan een nieuwe verflaag en de elektrische bedrading zal moeten worden nagekeken. Hiervoor zal een plan van aanpak gemaakt worden en te geleger tijd zullen mensen gevraagd worden om door middel van werkbeurten hieraan mee te werken.

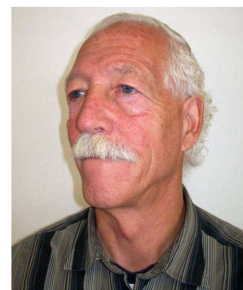
Kinderfeestjes?

Ook is er in onze bestuursvergadering gesproken over de verhuur van ons verenigingsgebouw ten behoeve van (verjaardags)feestjes e.d. Onze vereniging heeft geen vergunning om het verenigingsgebouw aan derden te verhuren. Dit kunnen en mogen we dus niet. Duidelijk!

Groenbeheer

Dé grote ergernis bij het bestuur is het afval, waaronder tuinafval, snoeiafval,

plantenafval, bloemenafval en dergelijke dat gestort wordt op de rand langs de slootkant bij onze achteruitgang. Het bestuur heeft

klachten ontvangen van de groenbeheerder van de gemeente Den Haag. Dit groenafval dient opgeruimd en zelf weggegooid te worden. Dus zelf in een vuilniszak doen en afvoeren.

Werkbeurten in 2015

Al met al is er straks weer genoeg te doen in en rondom ons tuincomplex. Er zullen daarom in het nieuwe jaar weer werkbeurten worden uitgeschreven. Houd dus uw mailbox en de mededelingen op onze publicatieborden in de gaten.

Help met uw hulp onze tuinvereniging voort te laten bestaan, zodat we de komende jaren nog een hoop tuinplezier mogen beleven.

Verder rest mij nog eenieder prettige kerstdagen en een goed en vooral gezond jaar toe te wensen met veel tuinplezier in 2015.

De nieuwjaarsreceptie zal in 2015 worden gehouden op zaterdag 10 januari 2015 van 11 tot 13.00 uur. Daarna klaverjassen

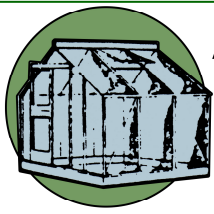

Het bestuur van amateurtuinvereniging Houtwijk de Noord alsmede de leden van de Tuinkrabbelsredactie en de website wensen alle tuinleden

**fijne kerstdagen,
een goede afsluiting van 2014 en een
mooie jaarwisseling naar een gezond en voorspoedig 2015**

Amateurtuindersvereniging
**Houtwijk
de Noord**

Amateurtuindersvereniging
**Houtwijk
de Noord**

Wedstrijdkaarten Klaverjassen Jokeren

Op 10 januari 2015, na het nieuwjaarsreceptie gaan we weer verder met het wedstrijdkaarten, het klaverjassen en jokeren en zoeken hiervoor nog nieuwe leden. Er wordt voor de punten om de week gekaart tot en met 4 april 2015. Op 18 april 2015 volgt de prijsuitreiking aan de winnaars en wordt er nog gekaart voor kleine prijzen.

Inschrijven was bij aanvang € 16,00 en hiervoor krijgt u:

- een gezellige zaterdagmiddag,
- een rollade met de kerst,
- een doos eieren met Pasen.

U kunt zich nog steeds aanmelden bij Wim en Bianca van Vloten, telefoon: 06-13398240 of e-mail: b.vloten@hotmail.com

KAARTDATA 2015

Wedstrijdkaarten, klaverjassen en jokeren, aanvang 13.00 uur.

10-1-2015	24-1-2015	7-2-2015	21-2-2015	7-3-2015
21-3-2015	4-4-2015			

Op 18 april 2015 is de prijsuitreiking met vrij kaarten.

De **KERSTBINGO** is op 21 december 2014 en begint om 12.30 uur.

vanaf 10 januari 2015

Creatief met Kerst

Bianca van Vloten had maar enkele foto's genomen van de creamiddag op 29 november jl. De overige foto's, van Wil en Andree Rietvelt, kunt u binnenkort op onze website bewonderen. Bianca meldt verder dat er toch nog dertien inschrijvingen waren en dat een en ander goed is verlopen. Alle deelnemers waren ook best tevreden.

